

Textus: Mt 6, 13: „Tiéd a hatalom...”

Kedves Testvérek!

Az imádságról szóló igehirdetés sorozatunkban a Mi Atyánk vége felé járunk. Az utolsó kérés egy felsorolás, ennek elemeit külön vesszük: „Mert tiéd az ország, a hatalom és a dicsőség, mindörökké! Ámen!” Ma a „hatalom” szó lesz velünk, de ha a felsorolásba tesszük, inkább így mondanám: Tiéd a hatalom! A pünkösdi hétfői igehirdetés textusa a „Mert Tiéd az ország...” volt. Elhangzott ott is az igehirdetés elején, hogy a Mi Atyánk ezen sorai nem találhatók meg minden bibliai kéziratban, nem is minden felekezetben imádkozzák ezt hozzá. Azzal együtt, hogy elfogadhatjuk, hogy ez Jézus szava is lehetett, érdekes meghallanunk azt is, hogy többen ezeket a szavakat a gyülekezet válaszában tekintik a Mi Atyánk eddigi mondataira. Mintha a kérések összefoglalása, keretbe helyezése lenne ez, amit nem szabad sosem elfelejtenünk. Legyen ez ma velünk: mi a jelentősége annak, hogy a Szentháromság Istené minden hatalom, miért küzdelmes ez a kérdés és mire hív ez minket?

1. A Szentháromság Isten teljhatalma

A Mi Atyánk ezen része a doxológia: Isten magasztaló rész, aminek a fókuszában az áll, hogy Isten méltó a dicséretre, imádatra, magasztalásra.

1.1. A szó maga teljhatalmat jelent, azaz korlátlan hatalom. Néhány gondolat arról, hogy a Szentírás kontextusában ez mit is jelent? Ez a kifejezés a Bibliában Isten lényének, uralmának a kifejezésére szolgál. Hatalma kizárólagos, nem fogható hozzá semmilyen más erő. Nincs tehát dualizmus, azaz sötétség és világosság / jó és rossz kiegyenlített harca e világban. Isten hatalma ráadásul szabadító hatalom: népe érdekében használja a hatalmát: az ember javára, üdvösségére, hogy a Nagy Történet részeként megmutassa, hogyan szabadítja meg a Benne bízókat. Jézusban látható igazán közelről Isten testet öltött hatalma. Az Ő életében, munkájában látható volt, hogy hatalma volt mindezek felett: természeti erők és törvények, a bűn, a halál, a betegség felett s közben Jézus az, aki hatalommal tanít (szemben az írástudókkal).

Az is elmondható, hogy ma a megdicsőült Krisztus Szentlelke által gyakorolja hatalmát a gyülekezetben.

1.2. Jézus szavaiban visszhangzanak ószövetségi Igék és megtaláljuk az Újszövetségben is számtalan utalásban, hadd emeljek ki most kettőt a számtalan igehelyből:

„Tied, Uram, a méltóság, a hatalom és a tisztelet, a hírnév és a fenség, bizony minden, ami a mennyben és a földön van! Tied, Uram, az ország, magasztos vagy te, mindenség fejedelme!” 1Krón 29, 11 (Dávid hálaimája)
„Méltó vagy, Urunk és Istenünk, hogy tied legyen a dicsőség, a tisztesség és a hatalom, mert te teremtettél mindent, és minden a te akaratodból lett és teremtett.” Jel 4, 11

1.3. Valójában a Mi Atyánkban a gyermeki bizalom szólal meg: Istené minden hatalom a világon. Az a teljes bizalom, ami látja a földi, múlandó hatalmasságok és erők mögött Istent. Ezt a teremtő, gondviselő és mindenható Istent szólítja itt meg az imádkozó. Nem Istennek van szüksége erre, hanem az imádkozó emlékezteti magát és vallja meg: ebben bízunk. Hisszük is – tapasztaljuk is ezt – és mégis, a hitünk és tapasztalataink kapcsolata tud nehézségeket okozni.

2. Küzdelem Isten hatalmával

Számtalan küzdelem kapcsolódik valójában ehhez a kijelentéshez. Emlékezni és emlékeztetni arra, hogy a Szentháromság Istené a hatalom a földi hatalmak felett. Könnyen kimondható: tiéd a hatalom – de mit is jelent ez valójában? Üres szófordulat és frázis lehet, mert elmondom ezt az imát, de végül azt csinálom, amit akarok és rettegek továbbra is a földi hatalmaktól. A hatalom kérdése ráadásul korunk egyik kulcskérdése és az egyik legnagyobb bálványá is tud válni. Mindenki szeretne hatalmat: részben érthető módon hatást gyakorolni élete felett, de az ember bűnös természete miatt szeretné irányítani a másikat és különféle mértékben hatalmat szeretne mások felett is.

2.1. Belső küzdelem

Az ember ma nagyon sok mindent megtehet. Olyan mértékben avatkozhat bele sorsába, ahogy korábban évszázadokon keresztül az elképzelhetetlen volt. Emiatt „kvázi” mindenhatónak tarthatja magát és fel sem merül benne, hogy megkérdezze Istent, Ő mit akar, mi az Ő terve, gondolata az emberre nézve? Ehhez kapcsolódik az is, hogy bár sok mindent megtehet az ember, valójában sok mindent pedig nem és emiatt egyre inkább növekszik benne a félelem. A világ egyre jobb megismerése, az egyre nagyobb tudás és lehetőségek nem csökkentik a félelmet vagy a szorongást, hanem még növelik is azt. A hatalomhoz kapcsolódik korunk nagy kísértése, hogy erősnek, szívósnak kell lenni. Nem lehet elgyengülni, mert az veszélyes. Az ember lassú, de biztos elmagányosodásának útja lehet ez és közben az erő állapotában egyfajta hatalomgyakorlás történik. Az egyén hatalmat gyakorolhat erővel, de manipulációs eszközökkel is. Saját magunk felett is tudunk hatalmat

gyakorolni és képesek vagyunk igen kegyetlenné is válni saját magunkkal. Azt tudjuk, hogy a Lélek gyengéket, alkalmatlanokat kiválaszt és erőssé, alkalmassá tesz: de ehhez magunkhoz kell ölelnünk saját gyengeségünket és töredékességünket.

2.2. Kapcsolati

Kapcsolati szinten is nagy kihívás a hatalom kérdése: amíg az ember szíve nem tud gyógyulni, amíg önismeretben nem tud fejlődni, addig a kapcsolatrendszerét is átjárja a hatalomgyakorlás, az uralkodás, az irányítás. Ennek mértékében és formáiban különbözőek vagyunk, de egyformán tudunk szenvedni tőle.

Lehet, Isten gyógyított már ezen a ponton, de kérdezd ma meg tőle: nem élek-e vissza a hatalmammal egy-egy kapcsolatomban? Vagy épp: nem alázom-e meg saját magamat azzal, hogy hagyom, engedem, hogy felettem gyakoroljanak hatalmat? Vannak olyan kapcsolati helyzetek, amiben van alá-fölé rendelés, ami helyénvaló, de felnőttként a munkahelyi, vezetői helyzetek mellett a személyes kapcsolati rendszer nagy része nem ilyen. Mégis, ezekben is alá tudunk rendelődni vagy épp fontos az irányítás és a „felül levés” olyan helyzetekben is, amikor mellé kellene rendelődni.

2.3. Közösségi (társadalmi)

A közösség nagyobb tereiben, a társadalomban is nagyon fontos kérdés a hatalom gyakorlása. Szükséges egy társadalomban, hogy legyen vezetőknek hatalma, hiszen működtetni kell a társadalmat, fenn kell tartani a rendet stb. De kinek, mennyi és milyen hatalmat érdemes adni? A közösségi hatalommal való bánáshoz bölcsesség, alázat és belátás szükséges. Számtalan vezető messiási komplexusba, hübrisz szindrómába esik és megkérdőjelezhetetlennek tartja saját hatalmát. Az emberi hatalom démonizálódhat, ha totális igénnyel lép fel. Az Isten előtti hódolat nélkül az emberi hatalomgyakorlás torzul és hamis identitást, messianisztikus tévedéseket és szereptévesztéseket eredményez.

3. Bekapcsolódás a Szentháromság Isten imádatába

A sok-sok felmerült kérdés közt talán a legfontosabb, hogy mire hív minket Jézus szava a Mi Atyánkban: tiéd a hatalom.

3.1. Imádat

Ez a megszólalás az imádság végcélja: az imádás, az imádat. Az imádkozó már nem kér, csak imádja Istent. Mintha ez lenne belső monológja: „Nem akarok semmit most tőled, téged magadat akarok. Szeretnék a közeledben tartózkodni. Jó előtted lenni.” Az imádkozó azt erősíti meg ezzel az Istent dicsőítő szóval, hogy a végső irányítást Istennél látja és hiszi: egyedül neki van mindenre hatalma. Ugyanakkor ez nem azt jelenti, hogy ezt a hatalmat „mozgósítani kívánja” saját érdekében: itt csak magasztalja, imádja Istent. Jézus hatalma a szeretet hatalma. Krisztus értünk adja önmagát a kereszten. Az imádat útját Jézus nyitja meg a számunkra: az Ő áldozata nélkül nem tudnánk imádni Istent, mert nem mehetnénk a közelébe. Az egész Nagy Történet efelé tart: végül eljutunk a trónterembe Isten imádatába.

3.2. Bizalom

Egyszerű és mély bizalmat épít bennünk Isten és erre hív: bízz Bennem! Hatalmam van...

Ez a bizalom több a személyes bizalmonál, mert az ezerszer meginoghat. Ez a bizalom Isten népének bizalma. Mint ahogy a Mi Atyánk mint ima is Isten népe imádsága. Együtt valljuk meg, hogy mindenható mennyei Atyánkra bízunk magunkat. Ez akkor is igaz, ha egyénileg egészen mást élünk meg és akár nem is tudunk bízni úgy, ahogy szeretnénk.

Az Istenbe vetett bizalmunkat pedig megvalljuk szavakkal, énekkel... és legfőképp engedelmességgel. Ha neki hatalma van, akkor hatása van az életemre s gyakorlom a belátás, hűség, megbocsátás lépéseit.

- „Megtehetném, de nem teszem meg.” – ezt jelenti az engedelmesség és az Istennek szentelt élet.

3.3. Vigasztalás

Végül pedig óriási vigasztalás is ez: Istennek hatalma van, amit értünk használ. Ezt vallottuk meg pünkösdkor a konfirmáció alkalmával is a Heidelbergi káté szavaival:

1. Kérdés: Mi életedben és haláloedben az egyetlen és vigasztalásod?

Felelet: Az, hogy testestől-lelkestől, akár élek, akár halok, nem önmagamé, hanem az én hűséges Uramnak és Megváltómnak, a Jézus Krisztusnak a tulajdona vagyok. Ő drága vérével minden bűnömért teljesen kifizetett, és megszabadított a gonosz minden hatalmától; és úgy megőriz, hogy mennyei Atyám akarata nélkül egyetlen hajszál sem eshetik le a fejemről, sőt mindennek az üdvösségemre kell szolgálnia. Ezért Szent Lelke által is biztosít engem az örök életről, és arra tesz hajlandóvá és késszé, hogy ezentúl szívből és örömmel éljek neki. Hatalma van: ne félj!

Ámen!

Thoma László